

U POVODU 80. ROĐENDANA AKADEMIKA MILANA MACELJSKOG

Prema velikim ljudima treba se odnositi kao prema vatri: ni suviše blizu da se ne opržimo, ni suviše daleko da se ne smrznemo. Uvijek postoji pravo vrijeme za svako događanje i za nas je upravo sada pravo vrijeme za sjećanja, za uspomene, za zahvalnost jednom nestoru, velikanu, učitelju, prijatelju.

Povod svim ovim sjećanjima njegovih je 80 godina. Mnogo za ljudski vijek, a puno premalo za sve što je činio, za sve što čini i sve što će još dati.

Akademik, professor emeritus Milan Maceljški. Već sam spomen njegova imena u velikom broju ljudi budi uvažavanje, strahopoštovanje, divljenje. Tako će i ostati, sada i zauvijek.

Rođen je 27. prosinca 1925. godine u Zagrebu, od oca Gustava i majke Marije kao najmlađe od njihovo troje djece. Sretno djetinjstvo zamijenile su ratne godine, strahovi i strepnje. No i to je prošlo, kao što sve ružno ipak prođe. I onda, kaže se obično, životna odluka: koji fakultet upisati? Ispravna, dobra, za njega, ali i za nas sve koji smo imali i imamo prigodu uz njega rasti, učiti, sazrijevati.

Fakultet je završio 1950. godine i zatim je po kazni poslan za agronoma u Orahovicu. Neki su ljudi tadašnjeg režima vjerovali kako se neće pojaviti u Orahovici, ali su se prevarili. Kao uvijek, i tada i poslije, svaku je dužnost shvatio ozbiljno i odgovorno. Pojavio se točno u određeno vrijeme i na terenu proveo sljedećih desetak godina. Već tada uočio ga je nestor zaštite bilja profesor Željko Kovačević i nakon upornih zahtjeva uspio ga dovesti na fakultet. Postao je honorarni pa redoviti asistent. Tih je godina već počeo utirati put suvremenoj zaštiti bilja, šireći znanje kako među studentima tako i među kolegama na terenu, ne samo u Hrvatskoj. Ubrzo je i doktorirao i prešao sve postavljene stepenice: docent, izvanredni profesor, redoviti profesor.

Tijekom duga niza plodnih godina objavio je više stotina stručnih i znanstvenih radova u priznatim domaćim i stranim časopisima. Sam ili kao suautor napisao je 28 knjiga, među kojima je 14 sveučilišnih udžbenika. Osim na znanstveni opus mislio je neprestano i na struku i na zaštitare na terenu, pa je napisao 10 popularnih brošura i više od 1 000 popularnih članaka u časopisima i novinama (*Gospodarski list*, prilog «Vrt» u *Večernjem listu*, *Naša zemlja* i dr.).

Vodio je 6 međunarodnih projekata, uglavnom američkih, no surađivao je i u projektima vlada ili ministarstava poljoprivrede Italije, Njemačke, Austrije i drugih zemalja.

O njegovim nastavnim i govorničkim sposobnostima govore dvorane uvijek pune studenata, koje nije trebalo prozivati kako bi se osigurala njihova nazočnost u predavaonici. S profesorom Kovačevićem sudjelovao je u osnivanju prvog poslijediplomskog studija iz zaštite bilja a poslije i dodiplomskog studija, pa su studenti od prve godine mogli studirati zaštitu bilja. Brojni njegovi magistranti i doktorandi danas su vodeći stručnjaci zaštite bilja. Predavao je u Zagrebu, Osijeku, diljem Hrvatske ali i Europe (Italija, Njemačka, Francuska, Rusija, Poljska itd.). Bio je pozvanim profesorom na sveučilištima u Americi i Australiji. Predavao je na njemačkom, engleskom, talijanskom i francuskom jednako kao na materinskom hrvatskom.

Predsjedavao je brojnim radnim grupama i skupovima, bio član Savjeta IOBC-a (International Organisation of biological Control).

Dugi niz godina bio je direktor Instituta za zaštitu bilja, a potom predstojnik Zavoda za poljoprivrednu zoologiju Agronomskog fakulteta sve do odlaska u mirovinu.

Bio je predsjednik Hrvatskog entomološkog društva i doživotni je počasni predsjednik Hrvatskog društva biljne zaštite.

Bio je glavni i odgovorni urednik znanstvenog časopisa *Entomologia Croatica* i 50 je godina na čelu stručnog časopisa *Glasnik zaštite bilja*, danas *Glasiilo biljne zaštite*.

Od 1992. godine predsjednik je Komisije za zaštitu bilja Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva.

Redoviti je član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, dopisni član talijanske Accademia dei Georgofili i slovenske Akademije znanosti in umetnosti.

Dobio je Državnu nagradu za popularizaciju i promidžbu znanosti i Državnu nagradu za životno djelo.

Trebalo bi puno prostora i papira da se navede barem približno sve iz dosadašnjega životnog opusa akademika Milana Maceljskog i još puno papira koji bi primio sve što će još slijediti.

A mi svi budimo zadovoljni da smo mu smjeli biti blizu ili još bliže, u određenom trenutku njegova ili našeg života.

Jer uvijek ćemo moći izreći samo i jedino jedno: ŠTO SMO MI SADA, ON JE VEĆ BIO; ŠTO JE ON SADA, TEK PONEKI, RIJETKI, TEK ODABRANI OD NAS, MOŽDA ĆE, MOŽDA ĆE JEDNOGA DANA BITI!

Jasminka Igrc Barčić